

บรรณาธิการแถลง

บรรณาธิการแถลง

ก่อนอื่นขอรายงาน “ข่าวดี” เกี่ยวกับวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้เสนอตัวเข้ารับรางวัลที่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Center : TCI) โดยการสนับสนุนและร่วมมือกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (Thailand Research Fund : TRF) และ SCOPUS (ฐานข้อมูลเอกสารอ้างอิงบทความวิชาการสากล จากวารสารวิชาการกว่า 21,000 ฉบับ จากผู้พิมพ์กว่า 5,000 แห่ง) จัดขึ้น เรียกชื่อว่า “TCI-SCOPUS-TRF Journal Award ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2557” นั้น วารสารที่ได้รับรางวัลระดับชาติ คือ Thai Forest Bulletin (Botany) ของสำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช วารสารฉบับนี้เริ่มออกมามีครั้งแรกตั้งแต่ พ.ศ. 2497 มีศาสตราจารย์ ดร.เต็ม สมิตินันท์ นักวิชาการที่มีชื่อเสียงระดับโลก เป็นบรรณาธิการ รางวัลดังกล่าวมีเพียงรางวัลเดียววารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไม่ได้รับรางวัล แต่ก็น่าภาคภูมิใจที่ได้รับการประเมินจากคณะกรรมการว่า “วารสารได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล SCOPUS (TCI) ในระดับสูงเมื่อเทียบกับวารสารทั้งหมดที่สมัครเข้ารับรางวัล TCI-SCOPUS-TRF Journal Awards ครั้งที่ 2”

เรื่องที่สอง บรรณาธิการได้เข้าร่วมประชุมที่ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย จัดขึ้น เมื่อวันที่ 31

พฤษภาคม 2557 ศาสตราจารย์ ดร. ณรงค์ฤทธิ์สมบัติสมภพ หัวหน้าศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่ได้พัฒนาศูนย์แห่งนี้จนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับอย่างสูงในระดับชาติ และเริ่มเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในระดับสากล ได้กำหนดว่าบรรณาธิการวารสารที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง จะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเข้าร่วมประชุม และจะได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมในปีต่อไป บรรณาธิการท่านใดไม่ได้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองจะถูกตัดชื่อไปต่อท้ายรายชื่อผู้ที่จะได้รับเชิญในปีต่อไป ซึ่งมีโอกาสสูงที่จะไม่ได้เข้าร่วมประชุม เพราะรายชื่อมีจำนวนมากกว่าจำนวนที่รับได้ในแต่ละปีมาก ผลคือ นอกจากจะไม่ได้รับความรู้และข่าวสารสำคัญด้วยตนเองแล้ว อาจมีผลกระทบต่อกรับรองวารสารของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสถานะของวารสารเพราะบทความวิชาการที่ดีพิมพ์ในวารสารอาจนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือขอปรับระดับตำแหน่งไม่ได้

การเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ของบรรณาธิการเป็นการเข้าร่วมประชุมครั้งแรก ได้ได้รับความรู้ที่เป็นสาระประโยชน์ต่อการพัฒนาวารสารอย่างยิ่ง และยินดีอย่างมากที่มีทีมงานคนไทยที่ได้สร้างสรรค์สิ่งดีๆ คือ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยให้มีความมาตรฐาน เชื่อว่าหน่วยงานแห่งนี้จะช่วยยกระดับงานวิชาการของประเทศไทยขึ้นไปเรื่อยๆ

สำหรับวารสารฉบับนี้ เริ่มต้นจากบทความพิเศษของบรรณาธิการ เป็นปาฐกถาพิเศษเรื่อง “พัฒนาการของการนวดรักษาโดยหมอนวดตาบอดในประเทศไทย” แสดงเป็นปาฐกถาในการประชุมหมอนวดตาบอดโลกภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกครั้งที่ 12 ซึ่งจัดขึ้นในประเทศไทย การประชุมนี้เป็นการประชุมนานาชาติจึงจัดทำเป็นทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทย ที่เผยแพร่ในวารสารนี้ตีพิมพ์เฉพาะภาคภาษาไทย

บทปริทัศน์มี 1 เรื่อง คือ เรื่อง “ยาสมุนไพรและโรคจิตสตีตวทวาร” มีการทบทวนทั้งลักษณะโรคและการรักษาทั้งโดยการแพทย์แผนปัจจุบันและการใช้สมุนไพร มีการแสดงตำรับยาหลายชนิด หลายสูตร โดยมีเอกสารอ้างอิงทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศรวม 37 รายการ

วารสารฉบับนี้มีนิพนธ์ต้นฉบับถึง 3 เรื่อง **เรื่องแรก** เป็น “ข้อกำหนดทางเคมีของรากข้าวพุลู” เสนอผลการศึกษาข้อมูลสมุนไพรตัวนี้ที่สามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานของรากข้าวพุลูได้ต่อไป **เรื่องที่สอง** เป็น “การศึกษาประสิทธิผลการทาบหม้อเกลือในการดูแลหญิงหลังคลอด” เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการทาบหม้อเกลือตามศาสตร์การแพทย์แผนไทยกับการทาบหม้อเกลือเปล่า พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ **เรื่องที่สาม** เป็นเรื่อง “คุณสมบัติทางกายภาพของยาเม็ดจากสมุนไพร (ตำรับ จิตวามรณ) ที่เตรียมด้วยวิธีแกรนูลเปียกพบยาเม็ดที่เตรียมไว้ทุกสูตรผ่านเกณฑ์มาตรฐานเภสัชตำรับทั้งของสหรัฐและอังกฤษ

เวทีทรรคนะฉบับนี้ เสนอเรื่อง “ทฤษฎีการแพทย์แผนไทยกับทฤษฎีการแพทย์แผนปัจจุบัน” โดยเปรียบเทียบในบางแง่มุมเท่านั้น เป็นการเปิดทางให้ผู้สนใจได้ศึกษาเปรียบเทียบในมุมอื่นๆ ให้

กว้างขวางออกไป

ปกิณกะในฉบับนี้ เริ่มจาก**เรื่องขิง**ในตำราอ้างอิงยาสมุนไพร เป็นการนำเสนอในลักษณะของตำรามาตรฐานที่สามารถใช้อ้างอิงได้อย่างมั่นใจ ต่อด้วยคำศัพท์ใน “พจนานุกรมศัพท์การแพทย์แผนจีน” ซึ่งนำเสนอไว้เป็นไตรพากย์ หรือสามภาษา คือ จีนไทย และอังกฤษ เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างกว้างขวาง โดยชื่อจีนได้ถอดคำอ่านตามระบบพินอินไว้ด้วย เรื่องที่สามเป็นบันทึกภูมิปัญญา เรื่องการดูแลรักษา อัมพฤกษ์ อัมพาต ของพระครูอุปการพัฒน์กิจ แห่งวัดหนองหญ้านาง จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งท่านได้รับการประกาศเกียรติคุณจากคณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติ ในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติเป็นหมอไทยดีเด่นแห่งชาติ ท่านแรกเมื่อ พ.ศ. 2554 นำเสียดายที่ท่านถึงแก่กรรมภาพไปแล้วเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ขอแสดงความเสียใจอย่างยิ่งมา ณ ที่นี้

เรื่องสุดท้ายในภาคปกิณกะซึ่งเป็นเรื่องปิดเล่มด้วย เป็นรายงานเรื่องการส่งเสริมอาชีพหมอนวดตาบอดในประเทศไทยของอาจารย์เพชรรัตน์ เตชะวัชร ซึ่งนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษในการประชุมของสหภาพคนตาบอดโลก ภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ซึ่งจัดขึ้นในประเทศไทยระหว่างวันที่ 5-7 พฤษภาคม 2557 อาจารย์เพชรรัตน์ เป็นผู้พิการทางสายตา แต่ศึกษาเล่าเรียนจนจบการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยในต่างประเทศกลับมาประกอบอาชีพจนมีฐานะมั่นคง และได้อุทิศทั้งกำลังกาย กำลังปัญญา และกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือคนตาบอดในประเทศไทย โดยก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมอาชีพคนตาบอดทำงานต่อเนื่องมานานกว่า 3 ทศวรรษ เป็นผู้บุกเบิกการสอนนวดให้แก่คนตาบอดเป็นคนแรกๆ ในประเทศไทย โดยทำงานมาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับและยกย่องทั้งใน

ประเทศไทยและนานาชาติ รวมทั้งเป็นผู้ผลักดัน
และฝึกหมอนวดตาบอดจนสามารถสอบได้ใบ
ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย
ประเภทยาสมุนไพรไทย รายงานของอาจารย์เพชรรัตน์

สิ้น กะทัดรัด แต่ได้บันทึกข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการ
ส่งเสริมอาชีพหมอนวดให้แก่คนตาบอดในประเทศ
ไทยไว้อย่างดี
พบกันใหม่ฉบับหน้า

นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์

บรรณาธิการ